

MAANDBLAD

MEI 2022

Versijnt niet in juli en augustus

DE PLATE VZW

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

VERKOOP HUIZEN & APPARTEMENTEN

Immobieliën

® MYRIAM VYVEY

ALFONS PIETERSLAAN 47

8400 OOSTENDE

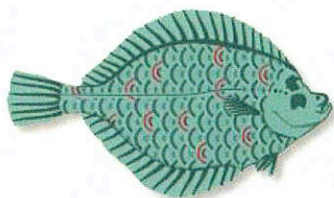
T 059 70 37 64

M 0475 51 80 62

WWW.VYVA.BE * INFO@VYVA.BE

Voorblad

Restaurant Lusitania. Uitbater Tony Maeyaert. In de jaren '80 een toprestaurant voor visbereidingen aan de Visserskaai. Tony werd de "Koning" van de Visserskaai genoemd omdat hij in talrijke verenigingen actief was. Hij was een kunstlievend man en dit kon je zien aan de talrijke schilderijen die opgehangen waren in het restaurant.

SSN = 1373-0762

DE PLATE

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

Langestraat 69
8400 Oostende

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.
Educatieve en permanente vormingsorganisatie.
Aangesloten bij de Oostendse cultuurraad en bij Heemkunde West-Vlaanderen.

Statuten gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 1-2 mei 1959, nr.1931, en de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 20 april 2020.

Nr. van de vereniging: 193159 / Ondernemingsnummer: 410.427.091

Tijdschrift – Jaargang 51
Nummer : 05
Maand : MEI 2022

Lidmaatschap/jaarabonnement: € 30
Kostprijs los nummer: € 4
Bankrekening: BE81 3800 0966 6224

Bestuur

VOORZITTER

Nadia Stubbe

Blauwvoetstraat 7
8400 Oostende
059 800289
plate.oostende@telenet.be

ONDERVOORZITTER

Emile Smissaert

Hendrik Serruyslaan 4
8400 Oostende
e.smissaert@gmail.com

SECRETARIS

Kristien Lamote

André Chocqueelstraat 1
8400 Oostende
kristien.lamote@outlook.com

PENNINGMEESTER

Fernand Mus

Salviaalaan 5
8400 Oostende
0473 862107
ferre.mus@skynet.be

Bestuursleden

Patrick Bryon

Léon Spilliaertstraat 12
8400 Oostende

patrick.bryon@gmail.com

Valère Prinzie

Euphrosina Beernaertstraat 48
bus 3
8400 Oostende

valprinzie@skynet.be

Serge Van Daele

Coupurestraat 10
8450 Bredene

serge.van.daele@telenet.be

REDACTIE

Koenraad Verwaerde

André Chocqueelstraat 1
8400 Oostende
0468 204025
koenraad.verwaerde@telenet.be

Johan Van Roose

Kabeljauwstraat 5
8460 Oudenburg

Johan.VanRoose@muzee.be

Eric Vloeberghs

Alfons Pieterslaan 101 bus 0104
8400 Oostende

Eric.vloeberghs@gmail.com

IN DIT NUMMER

- Titelblad	Serge Van Daele
- Blz. 139	Versijning van het strip ' DE ROESHOART ' (De Lustige Kapoentjes)
- Blz. 140 - 141	Activiteiten:
	- De Plate Digitaal met Georges Van Duyvenboden
	- 'Brand Sint-Pieterskerk 14.08.1896: aanslag?' door Luc Glorieux
- Blz. 143	De jaarlijkse veiling is terug
- Blz. 144 – 145	Even uw aandacht voor het nieuwe boek van Georges Hiltrop
'De familie Massenhove'
- Blz. 146 – 148	'Vergeten Oostendse kunstschilders' door Norbert Hostyn
- Blz. 149	Een lezer schrijft: Ronny Standaert – Rudy Deceuninck
- Blz. 150	Oostende in recente lectuur, een korte kennismakingsnotitie
door Luc François
- Blz. 151 - 164	'Kunst in het Oostends Stadspark' door Liliane Vandenbroucke

website: www.deplate.be e-mail: plate.oostende@telenet.be Telefoon: 059 516721

Thuisverpleging Jill

We zijn een kleine groepspraktijk van enkele zelfstandig thuisverpleegkundigen, die samen instaan voor alle verpleegkundige zorgen die U nodig hebt.

Door onze praktijk bewust kleinschalig te houden, krijgt U steeds dezelfde verpleegkundigen over de vloer, zodat er gemakkelijk een vertrouwensband ontstaat. Ook worden zo ook alle noden en zorgen heel goed opgevolgd en bijgestuurd waar nodig.

De mutualiteit waarbij U bent aangesloten is voor ons niet van belang: wij verzorgen patiënten van alle mutualiteiten. Hierbij passen we ook steeds de derdebetalersregeling toe, dit wil zeggen dat de betalingen rechtstreeks met Uw mutualiteit worden geregeld en U geen factuur zal ontvangen van ons.

Neem gerust contact met ons op als U hulp nodig heeft of vragen hierover. Dit kan dagelijks, ook in het weekend of op feestdagen.

Extra's:

- *Info en advies omtrent premies tegemoetkomingen en hulpmiddelen*
- *Advies en coördinatie in de verschillende thuis-hulpdiensten*
-

Wij werken samen met alle mutualiteiten alsook met uw huisarts of specialist.

Zwaluwenstraat 141, 8400 Oostende
0495 50 68 86

www.thuisverpleging-jill.be

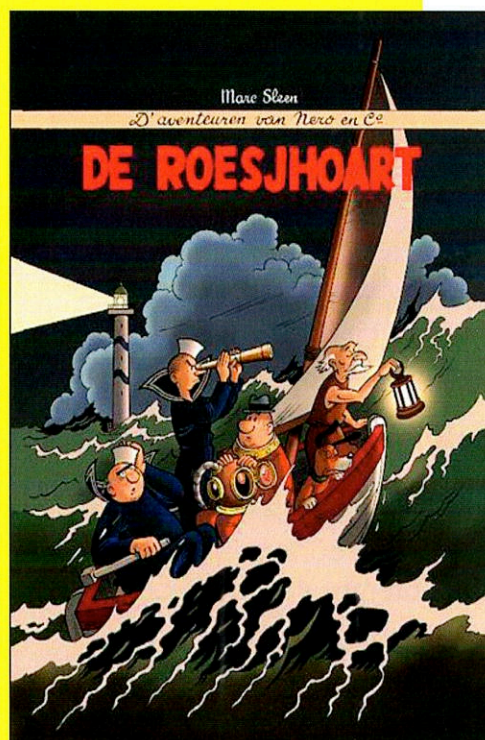
In 2022 zou Marc ridder Sleen 100 jaar geworden zijn en wordt Nero 75! Ter gelegenheid van dit jubeljaar besloot de Oostendse stripofielenclub "**De Lustige Kapoentjes**" om een Oostendse versie van het album "**Het Zeespook**" uit te brengen. Het wordt "**DE ROESHOART**" in een vertaling van Roland Desnerck, met een nieuwe kapt getekend door Dirk Stallaert. Het album verschijnt bij Uitgeverij Bonte uit Brugge.

Het album verschijnt op Oostende Voor Anker in mei 2022. De opbrengst gaat naar vzw RESTART voor de restauratie van de reddingsboot WATSON 3.

Bestellen kan via delustigekapoentjes@outlook.com met vermelding van naam en adres en softcover of hardcover.

Betaling via bankrekeningnummer BE39 9734 1127 8519 met vermelding ROESJHOART softcover of hardcover.

Prijs: - softcover € 15,-
- hardcover € 25,-

STICHTING MARC SLEEN

Activiteiten

Dinsdag 10 mei om 14u30
(Stadsmuseum - De Plate Langestraat 69, Oostende)

DE PLATE DIGITAAL

met Georges Van Duyvenboden

We leven in een digitale wereld...

Ook de DE PLATE ontsnapt er niet aan. Overigens, al sinds meerdere jaren hebben onze leden met een simpele 'Touch and Go' toegang tot de collectie van onze vereniging.

Inderdaad, De Plate heeft een verzameling aan informatie over lokale geschiedenis op het internet staan. We beschikken over een bibliotheek boeken, brochures, kranten en tijdschriften. Een jarenvol documentatiecentrum met krantenknipsels. Een archief met een grote collectie foto's, affiches, vlaggen, diploma's, plannen, plattegronden, kaarten, enz. En niet vergeten een collectie museumstukken.

Het mooie hieraan is dat alles is ontsloten door een uniek trefwoordensysteem die de verscheidenheid aan componenten samenbrengt tot een duidelijk geheel.

Op dinsdagnamiddag 10 mei om 14.30 uur gaan we samen met dhr. Georges Van Duyvenboden door de catalogus surfen. Breng je vragen mee, Georges ga je laten zien dat met een eenvoudige klik jouw zoektocht tot het verleden hoort. Ook is het de bedoeling om geïnteresseerden te laten zien wat zoal aan digitalisering is gerealiseerd, maar wat er nog moet gebeuren.

Verwacht geen saaie computerles, veeleer een digitale reis door de rijke collectie van onze kring DE PLATE.

Georges is lid van de Statutaire Vergadering van onze kring. Beroepshalve bibliotheek-assistent in de bibliotheek Kris Lambert waar hij o.a. de jeugdbibliotheek leidde en de digitalisering hielp uitbouwen. Sinds zijn pensionering stelt hij zijn vakkennis ten dienste van de kring.

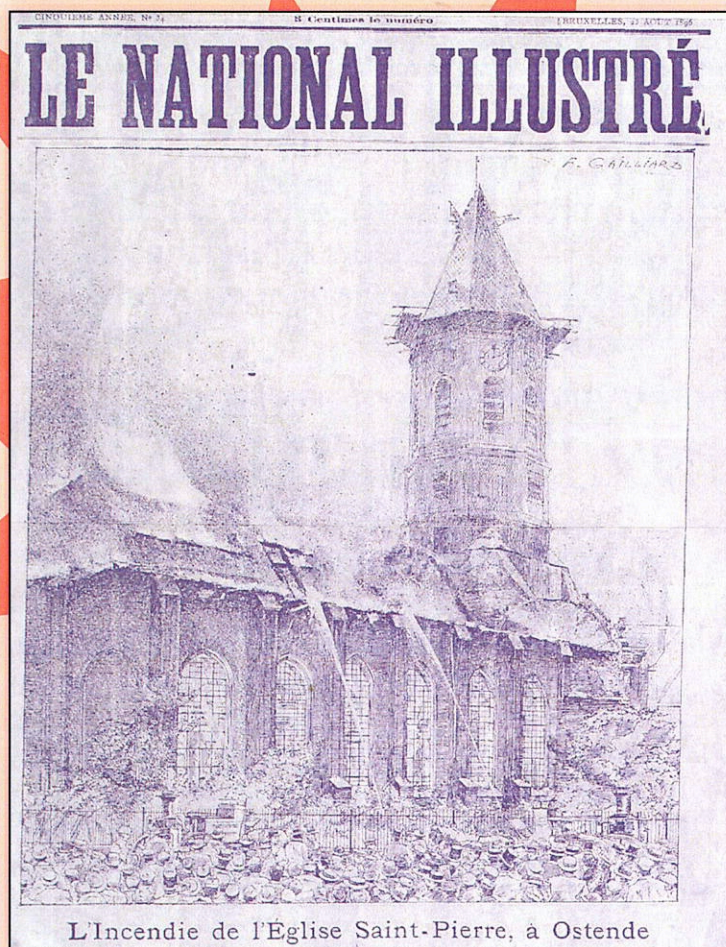
LET OP: **Reserveren voor deze namiddag is verplicht - nadia.stubbe@telenet.be**

Dinsdag 17 mei om 14u30 en 19.00 uur

(Stadsmuseum - De Plate Langestraat 69, Oostende – [inschrijving verplicht](#))

Lezing:

“BRAND SINT-PIETERSKERK 14/08/1896 : AANSLAG ???”

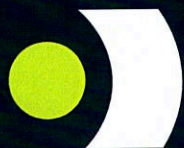

Ir.-Architect Luc Glorieux is al jaren bezig met archiefonderzoek naar de voormalige Sint-Pieterskerk waarvan alleen de Peperbusse als toren de brand van 1896 overleefde. Aansluitend op een eerdere voordracht over de ‘geschiedenis van de Sint-Pieterskerk’ belicht betrokkene in een nieuwe powerpointvoorstelling de “BRAND VAN DE SINT-PIETERSKERK”. Aan de hand van beelden van vóór en na de brand en onderzoeksresultaten neemt Ir.-Architect ons mee in het verhaal naar de hypothesen over de oorzaak, over slachtoffers en wat de gevolgen van de brand betekende voor Oostende

LET OP: Reserveren is verplicht - nadia.stubbe@telenet.be

Na de voordracht kan men nog napraten in ons visserscafé.

Toegang is vrij en iedereen is welkom.

drukdeleu
DRUKWERK
familie- & handelsdrukwerk

www.drukdeleu.be

van offset naar digitaal en terug

OFFSET
DIGITAAL

drukkerij Deleu bv
Populierenlaan 74
8450 Bredene
059 32 30 25
info@drukdeleu.be

de Olifant

16 kerkstraat
oostende
apotheek | drogisterij

apthkdrgrstr

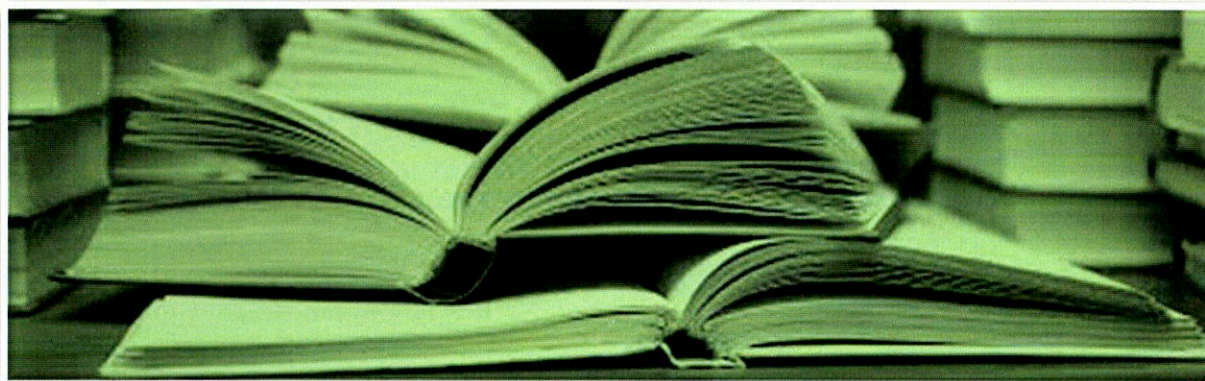
Specialiteit:
verse vis!

*... met de lekkerste frietjes
van Oostende*

Gesloten op maandag

DE JAARLIJKSE VEILING IS TERUG

**De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE
nodigt zijn leden uit tot de jaarlijkse veiling die doorgaat op
dinsdag 21 juni 2020 om 19.00 uur
in het Stadsmuseum Langestraat 69 8400 Oostende**

Schikkingen betreffende de veiling

1. *De aanbieder moet een getypte lijst voorleggen met volgende gegevens:*

- *Voor boeken: titel, auteur, uitgever, datum (= origineel of herdruk).*
- *Bij andere: als het hier gaat om een origineel.*

De lijst moet samen met de te veilen stukken binnengebracht worden in het stadsmuseum op vrijdag en zaterdag 03 en 04 juni, van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 17.00 uur. Bij het afgeven van de stukken worden deze gecontroleerd op de toestand waarin ze zich bevinden en waarop ze geweigerd kunnen worden. Alle documenten voor de veiling, afgegeven aan de balie of op de avond van de veiling, worden NIET aanvaard!

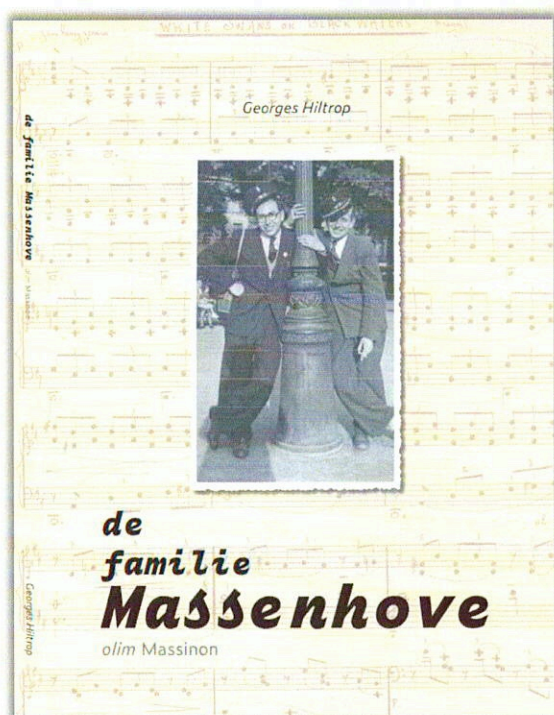
2. *Binnengebrachte items hebben enkel betrekking tot (groot) Oostende.*
3. *Breekbare of te zware items zijn geweerd.*
4. *De geschatte waarde van het item moet minstens € 5,00 bedragen.*
5. *Er worden tot maximum 20 stukken per persoon aanvaard.*
6. *Op zondag 19 juni, tussen 10.00 uur en 12.00 uur zijn de items te bezichtigen in het Stadsmuseum. Voor diegene die niet op de kijkdag aanwezig kunnen zijn zal de lijst met items zoals gewoonlijk terug te vinden zijn op onze website (www.deplate.be).*
7. *Op de avond van de veiling zal de lijst met het aanbod te koop aangeboden worden.*
8. *Het bestuur behoudt zich het recht de veiling van een item te annuleren wanneer blijkt dat het bod te laag is.*
9. *Het bestuur van DE PLATE behoudt zich het recht een bijslag te behouden. Deze is vastgesteld op 20% van de verkoopsom.*

Even uw aandacht voor het nieuwe boek van Georges Hiltrop

Hiltrop schetst het leven van Alphonse Massenhove

STENE - Na jarenlang opzoekwerk reconstrueerde heemkundige Georges Hiltrop het levensverhaal van zijn schoonvader Alphonse Massenhove.

“De familieband vormde niet de belangrijkste reden om een naslagwerk samen te stellen over Alphonse Massenhove”, steekt Georges Hiltrop van wal. “Alphonse kende een rijk en gevarieerd leven, waardoor de lezer ook een tijdsbeeld krijgt met getuigenissen uit de eerste hand. Mijn schoonvader werd eind 1930 in Stene geboren en stierf er ook op 11 februari 2020. In die tijd groeide hij op de Konterdam uit tot een echte volksfiguur. Samen met zijn echtgenote Hilda Fremaut was hij de drijvende kracht achter de gekende handelszaak “Sneeuw witje” langs de Zandvoordestraat. Gedurende tientallen jaren was Alphonse ook kapelmeester bij de gemeentelijke harmonie Bredene en ook bedrijvig bij de harmonie “De Noordstar”. Daardoor bevat het boek een uitgebreide geschiedenis van deze muziekverenigingen.”

“Niet enkel leven en werk van Alphonse Massenhove komt aan bod. Ik beschrijf ook het verenigingsleven op Stene met fotomateriaal, een aanvulling op het boekwerk “Fremaut” met uniek fotomateriaal en verhalen zelfs tot in Koksijde, de verwante (vissers)families Naert, Devriendt, Degroote en andere. Het geeft een boeiende genealogische afstamming weer tot in 1580. Daar voert de geschiedenis me tot in Brugge, waar de klemtoon op familienamen Massinon ligt. Het geheel is gedocumenteerd met uniek fotomateriaal van hemzelf. We vonden veel nuttig materiaal toen we enkele jaren geleden zijn zolder opruimden. Alphonse Massenhove werkte ook bij de toen erg bekende persfotograaf Roger Bovit, wat bijzonder handig was bij de samenstelling van het boek. Dankzij de toestemming van de nog levende dochter van Maurice Antony, treft de lezer van mijn boek ook meerdere foto’s van deze vermaarde fotograaf aan. Tot slot wordt Alphonses periode in Groot-Brittannië behandeld, waar hij tijdens de Tweede Wereldoorlog verbleef. Achteraan dit lijvig werk staat een kwartierstaat van de familie.

“Heel wat weetjes en anekdotes voorkomen een saai opsomming van feiten en data. Wie weet dat Oscar Naert een atleetkloper was, en geen wielrenner? Nochtans vindt tijdens Konterdam kermis eind juni jaarlijks het wielercriterium Oscar Naert plaats. Zo is er ook een

link met de actualiteit. Toch is mijn werk in de eerste plaats een trip 'down memory lane', die wellicht velen zal weten te boeien. Het geheel werd een combinatie van genealogie met heemkunde en bevat uniek fotomateriaal en is uitgegeven in eigen beheer. Dit naslagwerk is niet mijn eerste terugblik naar het verleden. Eerder kwam er van mijn hand al een boek over 'Eduard Jules Clauw', een fotoboek over Oostende door 'Alphonse Joseph Robert fotograaf te Oostende, Stene 'Conterdam'', een boek over de 'familie Fremaut' en nu een boek over de 'familie Massenhove olim Massinon'. Telkens gaf het verleden mij meer inzicht over wat er wat er heden ten dage reilt en zeilt in de maatschappij'', aldus nog Georges Hiltrop. (BVO)

Bestellen kan nu reeds door overschrijving op **BE 11 9791 3412 6248**. De kostprijs bedraagt voor het 332 pag. tellende boekwerk 75 euro in een zwart/wit uitvoering en 97 euro voor een mooie ingebonden uitgave in kleur, exclusief 10 euro voor verzending. Meer info bij georgeshiltrop15@gmail.com 0475 49 89 96.

Bliek Vermeire
Georges Hiltrop

Fish & Food Market
Kwalitatieve en verse producten met een eerlijke oorsprong en met passie verwerkt

Oostlends Erfgoed
Een maritieme site in de oude Vismijn op Oosteroever. Een uniek concept op een nog meer unieke locatie.

de cierk

Breng een bezoek aan De Cierk en ervaar een unieke beleving

Gratis overzetboot van en naar Oostende Centrum

Volg De Cierk op of via www.decierk.be

Gesofisticeerd kookeiland
Cooking classes, workshops, foodsharing, teambuilding met klanten of collega's. Leer de producten uit de Fish & Food Market op een unieke wijze te bereiden.

Allround event venues
Een intiem(e) vergadering, teambuilding, conferentie of bedrijfsreceptie? Jouw concept is ons concept!

Fish Food & Meet Market
Maritiem Plein 10, 8400 Oostende
www.decierk.be info@decierk.be
+32 478 63 01 02 06092.707.202

VERGETEN OOSTENDSE KUNSTSCHILDERS

Auteur: **Norbert HOSTYN**

CCCL – Julius COHN

Zie: Julius Collen Turner (sep 1982/135; nov 1982/188)

Julius Cohn liet de officiële naamsverandering naar Julius Collen doorvoeren op 14 juni 1927, ruim voor zijn verhuis naar Oostende.

CCCLI – Hypolite DE BROCK

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLII – Albert DE BRUYNE

Waarschoot, 17 juli 1904 – Oostende, 19 november 1963

Na zijn huwelijk met Marie-Elise Demey in Oostkamp op 18 februari 1928 kwam hij zich in Oostende vestigen. Het echtpaar baatte er op onbekend adres een geschenkenwinkel uit waar ook schilderijtjes van Albert te koop werden aangeboden. In november 1928 al verhuisden ze naar Waarschoot.

In die korte Oostendse periode zou hij een patisserie-tearoom in de Ensorgaanderij gedecoreerd hebben (toen nog Leopoldgalerij), alsook een niet nader gekende winkel van foto- en radioartikelen. Ook ontwerp voor publiciteitskaartjes voor marconist Georges Demey. Schilderde vaak boerderijen, her en der in Vlaanderen (al dan niet op bestelling).

Overleed in het Orthopedisch Centrum te Oostende waar hij reconvalesceerde van een zware val op een bouwwerf in Oostkamp, eerder dat jaar.

Bron:

biografische nota bezorgd aan "De Plate" door Guy Van Walle (via email; 22 oktober 2021)

CCCLIII – F. DEMANT

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLIV – Carel DE RAEL

Brugge, ? – ?, ?

Kunstschilder uit de 18de eeuw; zoon van Carel De Rael de Oude (†India, 1732); vrijmeester te Brugge in 1729; woonde en werkte (een tijdlang) in Oostende.

CCCLV – Jacques DESORGHER

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLVI – Théophile DOURLENS

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLVII – Henri DRYBERGH

Elsene, 1899 – Oostende, 1975

Vader van kunstschilder Charles Drybergh (N° 790 in de reeks Hedendaagse kunstenaars).

Bediende in een verzekeringsmaatschappij; dilettant acteur en kunstschilder.

Schuilnaam: Leo Drix

Was gehuwd met Marthe Joos.

Woonde achtereenvolgens in het Brusselse, Blankenberge en Oostende (Leon Spilliaertstraat).

Begraven op de begraafplaats Stuiverstraat.

Literatuur:

A. Verburgh, *Charles Drybergh 1932-1990*, Oostende, 2021.

Iconografie:

Foto's in: N. Hostyn, *Charles Drybergh 1932-1990 (tentoonstellingscatalogus)*, Oostende (MSK), 1994, blz. 6 (staande, eerste van links); blz. 10 (staande, eerste van rechts); blz. 12 (eerste van links); blz. 14 bovenaan (eerste van rechts)

CCCLVIII – Marthe DUFOUR

Zie: Marthe Vlaminc-Dufour (1983/199)

CCCLIX – Louis DUTREMEZ

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLX – Jean-Jacques GAILLIARD

Brussel, 1890-Sint-Gillis, 1976.

Kunstschilder; Zoon van kunstschilder Franz Gailliard.

Door zijn talloze verblijven in Oostende zeker op zijn plaats in dit overzicht.

Tal van Oostendse thema's in zijn schilderijen en tekeningen : woonhuis van James Ensor & portretten van dezelfde, Taverne Falstaff, Restaurant La Renommée, Café Châtelet, Taverne James, de kiosk op het Wapenplein, Villa Maritza, Albert I-Promenade, slipway, vissersdok, renbaan...

Woonde Franz Gailliardstraat 12 in Brussel.

Het genoemde Restaurant La Renommée was zijn pleisterplaats in Oostende.

Tentoonstellingen:

-1963, 1965, 1967, Oostende, Galerie Nos Peintres

-1966, Oostende, Museum voor Schone Kunsten

-1985, Oostende, Hotel Andromeda

-2014, Brussel, Galerie ABC

Literatuur:

Jean-Jacques Gailliard (tentoonstellingscatalogus), Oostende, 1966.

T. Owen, *Le fantastique de Jean-Jacques Gailliard*, 1985.

Jean-Jacques Gailliard (tentoonstellingscatalogus), Brussel (Kon. Musea voor Schone Kunsten), 1989.

Jean-Jacques Gailliard, in : *Nouvelle Biographie Nationale*, 4, Brussel, 1997.

A.E. De Villegas-Diaz & X. Canonne, *Jean-Jacques Gailliard*, (Uitg. Marot), 2014.

Digitale bronnen:

lemma op de Nederlandstalige Wikipedia

CCCLXI – Suzanne GODDYN

Zie: Suzanne Blanckaert-Goddyn (apr 1986/124)

CCCLXII – Jean MAERTENS

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLXIII – Victor MEIRELLES

Nossa Senhora do Desterro (nu Florianópolis; Brazilië), 1832- Rio de Janeiro, 1903

Woonde 1886-1887 in Oostende.

Zijn aanwezigheid hier had te maken met de voorbereidingen en realisatie van een panoramaschilderij van Rio de Janeiro. Hij zou het samen met de Belgische kunstschilder Henri Langerock in het (gesloten) panoramagebouw aan de Van Iseghemlaan realiseren. Leopold II en Marie-Henriette brachten er op 13 september 1887 een bezoek aan de werkzaamheden.

In het voorjaar 1888 was het panorama te zien in het panoramagebouw aan de Henegouwenlaan in Brussel. Daar brachten Leopold II en Marie-Henriette een bezoek eind maart/begin april. Het panorama was ook tijdens de Exposition Universelle van 1889 in Parijs te zien. Het schilderij vertrok later naar Brazilië.

Literatuur:

A. De Proença Rosa, *Victor Meirelles de Lima*, (Edições Pinakotheko), 1982.

T. Mattos & L. Rossetto, *Museu Victor Meirelles*, (Tempo Editorial), 2002.

Digitale bronnen:

lemma op de Engelstalige Wikipedia.

CCCLXIV – Charles MINNE

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

Literatuur:

CCCLXV – Hélène POURBAIX

Zie: Hélène De Reuse-Pourbaix (mrt 85/101)

CCCLXVI – P. PRIEM

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

CCCLXVII – Pierre SARRON

Leerling École d'Architecture et de Dessin (ca. 1829).

We denken hier het einde te hebben bereikt van deze opsomming.

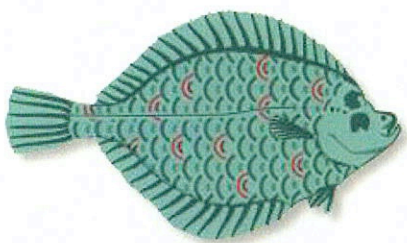
De eerste reeks (I-Serruys tot CLXXIV-Crossée) was niet alfabetisch geordend (1978-1990). De tweede reeks (CLXXV-Arlotti tot CCLXII-Zwaenepoel) werd wél alfabetisch gestructureerd (2020-2021) evenals de derde (CCLXIII-Allary tot CCCXIX-Wegmann) (2021), de vierde (CCCXX-Baert tot CCCXXXV-Van Tyghem) (2022) en de vijfde reeks (CCCXXXVI-Baertsoen tot CCCLXVII-Sarron) (2022).

Gebruikte criteria: Van dilettant tot professioneel, geboren Oostendenaars (ook indien uitgeweken), ingeweken inwoners en tweede-verblijvers Oostende, docenten en leerlingen Kunstacademie, kunstenaars overleden in Oostende, kunstenaars met een duidelijk aantoonbare "emotionele band" met Oostende.

We behandelen kunstschilders, tekenaars, beoefenaars van drukgrafiek, beeldhouwers, cartoonisten, ceramisten, glaskunstenaars...

We vervolgen met aanvullingen bij reeds besproken kunstenaars.

(vervolgt)

Een lezer schrijft !

Schrijf (v-)is

De heren **Ronny Standaert** en **Rudy Deceuninck**, beiden leden van De Plate, bezorgde mij enkele fijne momenten. De reden hiervan was hun inbreng op het ondertussen befaamd artikel: *'Het moment van de foto is in een achtste van een seconde voorbij'* (zie tijdschrift van maart en april). Niet omdat het sowieso gangbaar is; maar desgewenst om relevante weerklank de lezers niet te onthouden, volgt hieronder hun interessante uitkomsten:

Ronny Standaert liet weten:

De foto op pagina 88 in het maartnummer van uw tijdschrift wekt inderdaad vragen op.

1. Het begint al bij de sporen: het is normaalspoor zoals bij de trein. In België waren/zijn maar twee stadstrams op normaalspoor: Brussel en Luik. Reden: daar waren hellingen en had de paardentram aldaar twee paarden nodig.
2. Bovenleidingen voor de elektrische tram zijn niet zichtbaar, maar de foto is niet gemaakt bij stralende zon, zie winterkledij.
3. Op de Oostendse Visserskaai lagen treinsporen naar de "cirkque" of vismijn. Daarnaast lagen metersporen voor de stadstram. Daarvoor is die straat op de foto te smal.
4. Er waren ook korte straatsporen om treinwagons van het goederenstation naar een bedrijf te brengen.
5. Kledij: vermoedelijk omstreeks de Tweede Wereldoorlog?

Misschien kan iemand met deze gegevens iets op het spoor komen?

Veel succes! Standaert Ronny, Medewerker TTO – Stelplaats De Panne.

Rudy Deceuninck liet weten:

Graag nog een kleine correctie aan wat Jan Milh liet weten: "Het gebouw aan de linkerkant is het Rekenhof". Als personeelslid van het Rekenhof weet ik dat mijn werkgever dit gebouw pas in 1984 heeft betrokken. Voorheen en al in de jaren '30' was de 'Bank van Brussel' er gevestigd.

Met vriendelijke groeten,

Rudy Deceuninck, Brugge (recent lid geworden).

Een hartelijke dank aan Ronny en Rudy voor hun (evaluerende) toelichting. Dat leden het wenselijk vinden met hun kennis een toegevoegde waarde te leveren aan een redactioneel artikel in ons tijdschrift vind ik top. BEDANKT!

Koenraad Verwaerde, redactie.

Oostende in recente lectuur, een korte kennismakingsnotitie

auteur: **Luc François**

- ❖ De Smet, Chantal. 20 jaar in 1940. De oorlog van André.
Gent; AMSAB-ISG, 2021, 247 p.

Chantal De Smet heeft in deze publicatie het oorlogsdagboek van haar vader uitgegeven, aangevuld met nota's uit zijn later geschreven memoires. Enkele nota's van het einde van de oorlog zijn van de hand van haar moeder. André De Smet was in het Oostende van na de Tweede Wereldoorlog geen onbekende. Hij was in de eerste plaats actief binnen de Communistische Partij, maar hij was ook gekend binnen de vredesbeweging, de Cultuurraad en diverse andere organisaties. Hij was geen geboren Oostendenaar maar werd destijds naar de kuststad gestuurd om de Communistische Partij mee vorm te geven. Toen was dit al na de Tweede Wereldoorlog. Vandaar dat Oostende noch Oostendenaars in het oorlogsdagboek zelf aan bod komen, maar wel in de stukjes memoires die een ruimere periode bestrijken: Opex, Spaarzaamheidsstraat, Het Rozenhof, de UCB, het Zeewezen, ... om er maar enkele te noemen.

Het bijhouden van een dagboek in oorlogstijd was niet zonder risico. Vandaar dat André De Smet bijzonder voorzichtig was in zijn teksten. Het is voor de lezer dan ook een mooie illustratie om de (relatieve) waarde van een dagboek in te schatten. Wie De Smet niet kent uit andere bronnen, kan uit de lectuur van zijn dagboek niet opmaken met welke vele andere en riskante activiteiten hij bezig was en dat zijn leven zich beperkte tot werk, sport, film en de liefde. We weten gelukkig wel beter!

Het is te hopen dat Chantal De Smet ook de notities van haar vader over zijn latere Oostendse jaren in druk zal uitgeven.

- ❖ Lebbe, André. Werkplaats Sint-Michiël. Kunstbrandvensters. Roderburg in West-Vlaanderen.
Brugge, Uitgaven West-Vlaamse Gidsenkring vzw, 2021, 144 p.

Frédéric (Frits) Roderburg (1884-1963), een bekend glazenier afkomstig uit Duitsland, heeft een omvangrijk oeuvre aan kunstbrandvensters nagelaten. Vooral deze uit religieuze gebouwen zijn bewaard gebleven. Roderburg, doofstom geworden op elfjarige leeftijd ten gevolge van kroep, kon dankzij zijn intrinsieke kwaliteiten, maar ook mede dankzij het netwerk van de germanist L. Scharpé een uitgebreide klantenkring opbouwen. In Oostende zijn van zijn hand de glasramen van de Heilig Hartkerk bewaard gebleven. De bouw van de kerk startte in 1913 maar kon – onder meer door de Eerste Wereldoorlog – maar in 1928 worden afgewerkt. De kunstbrandvensters werden door pastoor De Meester tussen 1933 en 1938 besteld. Een aantal andere glasramen dateren uit de jaren vijftig. Ze zijn nog altijd te bezichtigen en zijn zeker een bezoek waard! De Kunstbrandvensters uit de Heilig Hartkerk worden in het boek behandeld op de p.p. 93 – 101. In de privéwoning Huis Ooievaar aan de Elisabethlaan is ook werk van Roderburg aanwezig.

KUNST IN HET OOSTENDS STADSPARK

auteur: **Liliane Vandenbroucke**

Dagelijks stap ik 'deur den hof' richting bakker of beenhouwer, geniet ook van de schoonheid van de vier jaargetijden. Een groen pareltje in het hart van onze stad, ontworpen door de Duitse tuinarchitect Louis Fuch (1818-1904) en dat op initiatief van koning Leopold II voor zijn 'Koningin der Badsteden'. De werken startten in 1861 en waren voltooid in 1870. Louis Fuch vond zijn inspiratie bij de Engelse parkstijl met vijvers, bruggetjes, kronkelende paden en tussenin graspartijen en verschillende soorten struiken en bomen. Door de jaren heen is er tussen al dat groen menig feest ingericht, volgens sommige buurtbewoners te druk en te luidruchtig. Her en der zijn er kunstwerken geplaatst waardoor het park ook nog een functie heeft als openluchtmuseum. Een mooi pakket waar alle Oostendenaars en toeristen van kunnen genieten.

Tijdens de overstroming in 1953 lijdt het park grote schade: 172 bomen en vele struiken gaan verloren door de aantasting van zoutwater en mazout. Vele mazouttanks waren gebarsten door de waterkracht.

Een groep nieuwsgierigen constateert vanop een bruggetje hoe hoog het water staat.

Sinds 1956 werd de Leopold II-laan doorgetrokken dwars door het stadspark heen. Zo was er een groot park en kregen we een klein parkje met parking erbij. Daar tussendoor buigt de nieuwe Leopold II-laan zich in een sierlijke bocht om het mooiste en bekendste vrouwenbeeld van Oostende, in de volksmond 'Dikke Mathille' genoemd. Beeldhouwer Georges Grard gaf haar als naam 'De Zee' (1954). De volumes waarmee het beeld is opgebouwd, passen als het ritme van de golvende zee. Grard verbeeldt de weelderigheid en sensualiteit van deze vrouwelijke figuur, liggend op de linkerkant, het hoofd steunend in haar handpalm. Het beeld is ontworpen ter versiering van het Casino-Kursaal aan de kant van de Oosthelling. Sedert april 1955 keek zij vanop een betonnen platform naar zee en strand.

'Dikke Mathille' op haar platform bedolven onder een pak sneeuw en zo te zien heeft zij al menige sneeuwbal geïncasseerd. Eigenlijk was er nogal veel beweging rond haar figuur. Ze kreeg van studenten een bh en een broekje geschilderd om haar naaktheid te bedekken, ook werd ze met stenen bekogeld en er was zelfs een poging van een drietal mannen om met een krik het beeld van het platform te lichten, en op de dijk te laten neerstorten. Dat is gelukkig niet gebeurd. Toen noemde de plaatselijke pers haar een naakte vrouw met loerdige, royale heupen, volslank en een matige derrière via haar rug naar haar goddelijke reet. Hierover schreef Hugo Claus dit speelse gedicht:

Beeld in Oostende

Eens lag zij gewend naar de zee
 Gereed met haar goddelijke reet.
 Jeugdgroeperingen gooiden stenen naar haar ogen
 of verfden haar buik in de menie.
 Heren der gemeente interpelleerden want zij beefden
 omdat haar- en hun- schaamte zichtbaar was.
 Want is dit, heren, tegenover de vele vreemden
 die in onze stad roulette komen spelen
 het beeld van onze vrouwen,
 dit krolse vlees, deze kronkelende wilde?
 Mondgemeen noemt men haar de dikke Matilde.
 Zij ligt nu lager, in een plantsoen,
 en wordt niet meer aangeraakt.
 Alsof de verblufte weezin door haar nabijheid stokt,
 alsof de glans van haar flanken verschrikt.
 Zij ligt schotvrij voor de gapers,
 zij wekt de kei in hun kruis
 en in hun blik het gebed: 'O, gebenedijde, o mocht ik u
 ongestraft berijden'.

Februari 1965. De gemeenteraad beslist om het beeld op een meer discrete plaats te leggen ter bescherming tegen vandalisme, namelijk in een waterpartij in het Leopoldpark, op de plaats waar vroeger het bloemenuurwerk lag. En toch maakte in datzelfde jaar, een politieke partij van de gelegenheid gebruik om hun verkiezingsnummer op haar achterwerk aan te brengen. Pretmakers amuseerden zich door waspoeder in haar bassin te strooien zodat zij onder een dik pak schuim verdween. Een automobilist met zware voet die uit de bocht ging, belandde met zijn auto tussen haar fonteintjes.

Na achtenzestig jaar is haar brons allang patinagroen geworden. Sedert 2005 is het een beschermd monument. Vandaag is ze fotomodel voor de toeristen. Vóór haar staat er een info-bord en ook een bronzen draaibare rol met daarop het gedicht van Hugo Claus.

De Doornikse beeldhouwer Georges Grard (1901-1984) is bekend als één der grootste Belgische figuratieve beeldhouwers. Hij is niet de beeldhouwer van vrouwen, maar van de vrouwelijkheid. Hij hield van de volheid van vormen. Niet voor niets behaalde hij de Rubensprijs in 1930. Hij produceerde een aanzienlijk aantal monumentale beelden, die in vele Belgische steden en gemeenten te bewonderen zijn. De beeldentuin van het kunstcentrum Ten Bogaerde (Koksijde) herbergt een tweede exemplaar van 'De Zee', net als in Oostende opgesteld in een waterpartij. 'Dikke Mathille' is een van zijn bekendste werken.

'Dikke Mathille' is helemaal niet dik. Ze heeft, om zo te zeggen, een van mijn ideale maten.

Bernard Dewulf

Via het zebrapad steken we de Leopold II-laan over en komen zo vóór het bloemenuurwerk te staan. Oostende heeft niet het grootste bloemenuurwerk ter wereld. Er zijn er circa zevenhonderd verschillende over onze wereldbol verspreid en geen enkele heeft dezelfde wijzers. Ons uurwerk is een uitzondering op alle uurwerken, omdat het sedert de aanleg in 1933 jaarlijks met een ander thema wordt versierd met duizenden plantjes.

Links bovenaan deze foto zie je een fontein met een twintig meter hoge waterstraal, Ingehuldigd in 1923 ter herinnering aan de aanvoer van drinkbaar Bocqwater, een zijrivier van de Maas, via grote leidingen naar de kust en ook naar onze stad. Tien jaar later kwam het bloemenuurwerk vóór de fontein te liggen, waar nu 'Dikke Mathille' haar plaats heeft. Bij de allereerste versieringen was bovenaan het uurwerk 'Oostende' aangebracht; later verscheen de naam van onze stad in het Nederlands: er was een O bij gekomen!. Het uurwerk werd in 1938 verrijkt met watervalletjes en rotsstenen. De bezetter heeft tijdens WO II heel veel schade toegebracht in het Leopoldpark.

Daar de wijzers en het mechanisme van het uurwerk vernield waren, werd er hulde gebracht aan de Canadezen, de bevrijders van Oostende, door op de wijzerplaat een grote V van victorie aan te brengen en de vlaggen van de geallieerden in bloemen en plantjes weer te geven.

Tijdens de overstroming van 1953 kwam het bloemenuurwerk met de voeten in het water te staan.

Bij het doortrekken van de Leopold II-laan in 1956, komt het bloemenuurwerk geïsoleerd te liggen op een eiland tussen beide wegstroken. Het werd verdreven door 'koning auto'. In 1963 verplaatst men 'd' harloozje' naar de huidige plek. Aan de firma die de werken uitvoerde, werd de stenen spuitende siervis verkocht en kwam terecht in het familiepark 'Avi Flora' in Ingelmunster. De Oostendse Sofie Viane wist de eigenaar ervan te overtuigen om de vis terug te schenken aan Oostende. En zo kwam de gerestaureerde en opnieuw in de verf gezette spuitvis in 2011 terug op zijn vertrouwde plaats vóór het uurwerk .

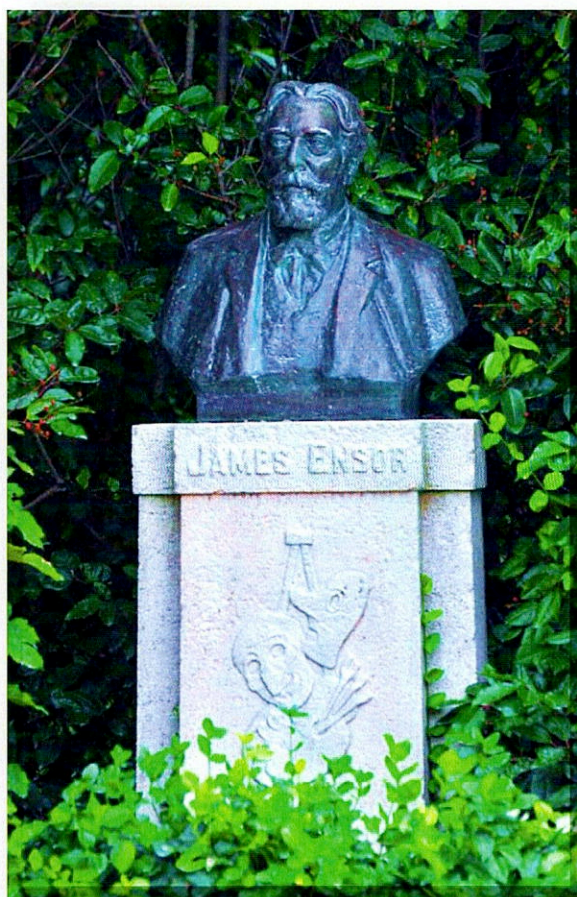

De siervis (1937) is van de hand van beeldhouwer Daniël Devriendt (1907-1988) uit Wilskerke. Hij was leerling en later medewerker van Constant Permeke. Hij ontwierp architecturaal beeldhouwwerk voor de Sint-Godelievekerk, de cinema Forum, sculpteerde sierschouwen en hij verzorgde decoratieve sculpturen voor de Basiliek van Koekelberg. Door samenwerking met de Duitse beeldhouwer Arno Breker (1900-1991) in het land van Hitler kreeg hij na de oorlog omwille van die samenwerking problemen en week uit naar Argentinië. Hij startte er een fabriek van keramische producten. Willem Vermandere componeerde een lied over Daniël Devriendt 'De ballade van Daniël' (1993).

Het bloemenuurwerk heeft een doorsnede van negen meter. De koperen wijzers zijn belegd met bladgoud, de grote is vier meter lang en weegt negentig kg, de kleine is drie meter lang en weegt zeventig kg. Het uurwerk wordt aangedreven door een elektrische motor van 0,3 pk die in de grond onder een deksel verborgen zit. De bronzen klok die bovenaan het uurwerk staat is het oudste onderdeel van het bloemenuurwerk en ook de oudste klok die Oostende in haar bezit heeft, die de uren aankondigt door het aantal slagen van het uur en de halve uren met één slag. Deze klok werd gegoten in 1748 en is afkomstig uit de Sint-Pieterstoren (de Peperbusse) . Tijdens WO II hadden de Duitsers de klok gebruikt als alarmklok voor hun luchtafweergeschut dat boven op het nabijgelegen postgebouw stond. Later is de klok tussen het puin van het gebouw teruggevonden.

De tijd van toen...Het bloemenuurwerk was en is nog altijd een veel gefotografeerd plekje van Oostende, die door onze grootmeester James Ensor (1860-1949) vanop zijn sokkel aan de overkant in het oog wordt gehouden.

Het beeld is aangeboden door het stadsbestuur, een hulde aan onze bekende Oostendse kunstschilder. Op de dag van zijn zeventigste verjaardag (13 april 1930) onthulde de meester zelf zijn eigen standbeeld (buste) in de voortuin van het kursaal. Er zijn slechts twee Oostendenaars die de eer hebben gehad om bij de inhuldiging van hun borstbeeld aanwezig te zijn, en dat zijn James Ensor en Lucie Loes. December 1942: de Belgische omroep te Londen en kort daarop ook de Zwitserse omroep, maken het overlijden van Ensor bekend. Dit wordt overgenomen door de geschreven pers en overal verschijnen in memoriams aan de overleden meester. Het ontbreken van bloemen bij zijn beeld maakte duidelijk dat het bericht vals was. En Ensor zou Ensor niet zijn, hij laat om de mouw van zijn colbert een rouwband aannaaien. Stapt zo enkele dagen lang, 's morgens naar zijn standbeeld om het plechtig te groeten en tegen iedereen die het horen wilde, zei hij spottend 'k zien ik in de rowe voe mien éjgn'.

Na de afbraak van het Kursaal door de bezetter, verhuist zijn beeld naar het Leopoldpark. Het is een ontwerp van de Brusselse beeldhouwer Edmond de Valèriola (1877- 1956), een kunstenaar gekend om zijn portretbustes in realistische stijl. De originele witte marmeren buste, aangetast door spreekwenuitwerpselen en geschonden aan de neus, krijgt een plaats in het Ensorhuis, wordt in 1985 vervangen door een bronzen kopie van kunstenaar Irénée Duriez. (1950). Ze is een tijdje opgesteld op het terras van de Venetiaanse Gaanderijen om later in het Leopoldpark te worden teruggeplaatst. De stenen sokkel in art-decostijl is versierd met een reliëf, met afbeeldingen van de belangrijkste thema's uit Ensors schilderijen: doodshoofd, masker, schilderezel en palet. Daaronder is de tekst van zijn wapenschild gebeiteld:

Pro luce nobilis sum

Ik hou van het edele licht

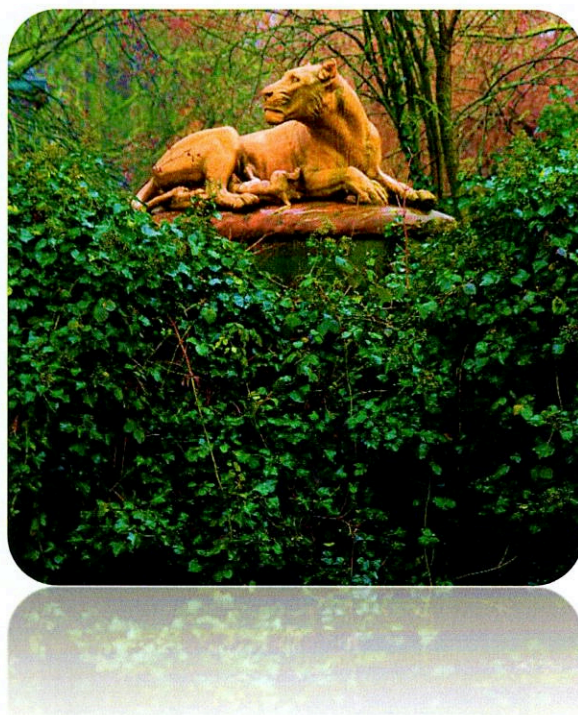
Baron James Ensor, schilder, tekenaar en etser is algemeen bekend als vernieuwer van de moderne kunst. Hij had een zeer persoonlijke thematiek, vol kritische en symbolische verwijzingen. De stad Oostende bezit meer dan 350 werken van Ensor, waaronder 22 schilderijen.

Bij het eerste bruggetje staat er een klokvormige arduinen gedenksteen met een bronzen portretprofiel, een memorial van Justin Malfeyt. (1862-1924). De natuur heeft de steen groen gekleurd, en waar een Latijns opschrift is gegraveerd, werd er geveegd om het leesbaar te maken.

JUSTINO MALFEYT MDCCCLXII
MCMXXIV
OVI HORRIDIS AFRICA REGIONIBUS
AUCTORE ET AUSPICE LEOPOLD II
EGREGIAM OPERAM NAVATIT
CIVES MEMORES

De in Brugge geboren Justin Malfeyt was militair bij de Belgische genie die in 1891 naar Beneden-Congo trok. Volgens de tekst op de steen bracht hij het tot vice-gouverneur onder de bezieling en bescherming van koning Leopold II en verrichtte baanbrekend werk in de vurige streken van Congo. Beeldhouwer Frans Huygelen (1878-1940) maakte het bronzen portretprofiel en architect Paul Jaspar (1859-1945) de steen. Het is een gedenksteen die herinnert aan de kolonisatieperiode.

Achter het eerste brugje op een stuk overblijfsel van de oude Oostendse stadswallen rust half verdoken tussen het klimop een liggende leeuw met haar welp, het oudste beeld in het stadspark. In 1888 waren er dierenbeelden als decoratie in het park geplaatst, naar aanleiding van de 'Internationale tentoonstelling van openbare Hygiëne, Reddingsmiddelen en Kunstnijverheid'. De leeuw is vandaag de enige bewaarde herinnering aan die tentoonstelling. De Brusselse firma 'Cément et Béton' gesticht in 1865, was gespecialiseerd in de fabricage van sierelementen in gewapend cement, zoals decors en beeldhouwwerken voor parken en tuinen.

De Belgische romantische kunstschilder Eugène Verboekhove (1798-1881) was gespecialiseerd in taferelen met paarden, vee en wilde dieren. 'La lionne et ses petits' is zeker zijn schilderij dat als voorbeeld gebruikt werd voor het beeld, met het verschil dat er maar één welpje is en de licht zwiepende staart is vervangen door een plat liggend exemplaar. De stenen leeuw werd in 2003 gerestaureerd en kreeg haar oorspronkelijke goudkleur terug. Ze is een beschermd monument.

Onze leeuw heeft een tweelingzus, een gelijkaardige catalogusleeuw. Zij bevindt zich wat verborgen in het vroegere kasteeldomein van industrieel baron Eduard Empain (1852-1922) in de Battel-wijk van Mechelen. Een drassig verwilderd groen perceel, de leeuw is ernstig beschadigd en bemost. Er gaan stemmen op om het beeld te restaureren als blijvende herinnering aan het tijdperk Empain, hij die internationaal bekend is als de man die de metro van Parijs aanlegde.

Een ander beeldrestant van de Expo 1888 was het liggend hert met groot gewei aan de oever van de vijver, maar dat kort na WO II met de noorderzon is verdwenen.

Een paar stappen verder sta je voor het bronzen beeld 'De Wind', van Oostendenaar Emile Bulcke (1875-1963). Het is een artistieke ode aan zijn enige dochter Dinah die in 1918 op dertienjarige leeftijd overleed aan de Spaanse griep. Hij had het meisje steeds gekoesterd als een wonderkind, een veelbelovende kleine schilderes en dichteres. Hij probeerde herinneringen van haar te bewaren in tal van schilderijen en met een beeld waarin hij haar voorstelt als een jonge opgroeiende vrouw. Het is Bulckes meest bekende figuur. Hij maakte het in 1933 en schonk het in 1956 aan de stad Oostende.

Emile Bulcke bij zijn sculptuur 'De Wind' tijdens de schenking aan zijn geboortestad Oostende als blijk van erkentelijkheid voor de belangrijke bestelling die hij kreeg.

Die belangrijke bestelling was het schilderen van achttien portretten van Oostendse burgemeesters, die vandaag nog steeds de gemeenteraadzaal in het stadhuis versieren.

Emile Bulcke genoot vooral bekendheid als portretschilder. Eigenlijk was hij een gevarieerd realistisch schilder. In zijn oeuvre vind je ook landschappen, marines en stillevenen.

'De Wind' was een tijdje opgeborgen in de bergruimte van de Koninklijke Schouwburg in de Van Iseghemlaan. Het beeld heeft op een plantsoen langs de Spoorwegstraat gestaan, een lange tijd op het drukke Vuurkruisenplein en tenslotte, op een zuil in een rond grasperkje in het stadspark.

Een standbeeld eert Jack in de WOI

Het beeld 'Sorry' (2015) heeft een betekenis die veel dieper ligt dan louter een eerbetoon. Het is een kunstwerk van Guillaume Bijl, een Antwerpse kunstenaar met een indrukwekkend internationaal palmares. Het werk toont een hond op een hoge sokkel, geflankeerd door drie met volle bewondering omhoogkijkende soortgenoten. Beneden opzij van de sokkel zit een kleine bulldog, een typisch Brits symbool. Het beeld staat er naar aanleiding van het kunstevenement Beaufort 2018. Op de sokkel is in het Nederlands, Frans en Engels de volgende tekst aangebracht:

De hond 'Jack' is een zeer verdienstelijke speurhond geweest
bij de Engelse infanterie in de Eerste Wereldoorlog.
In 1918 is hij echter gesneuveld op het front
in West-Vlaanderen dichtbij Ieper.

Het kunstwerk is een mooie ode aan de hond. Vooral als je ziet dat honden in het park braaf gevolgd worden door hun baasje aan de lijn. Wie laat wie nu uit ...?

Sedert 2005 staat de sculptuur 'Ex-Voto' van Oostendenaar Xavier Tricot (1955) tegen een boomstam geleund in de nabijheid van de kiosk. Een één meter hoog bronzen schilderspalet. Xavier Tricot is een autodidactische, veelzijdige kunstenaar. Hij schonk in 2012 zijn privé-kunstcollectie aan Mu-ZEE en in 2013 won hij de Cultuurprijs van Oostende. Volgens de kunstenaar refereert het palet aan de dualiteit tussen natuur en cultuur.

Een 'Ex-Voto' is een uit dankbaarheid, aan een kerk of een kapel geschonken voorwerp voor een verkregen gunst of een aangename belofte.

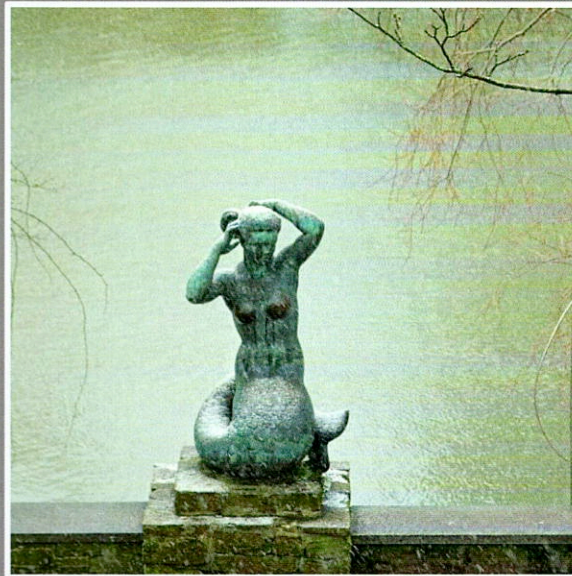
Ietwat verborgen kunstwerk, vlakbij de grote fontein zijn de vier bronzen vrouwenhoofden, die net boven het water van de vijver uitsteken. De 'Allegorische Koppen' (1998) is een ontwerp van de Gentse kunstenaar Leo Copers (1947). Hij staat bekend om zijn kritische en vaak ironische commentaar op de kunstwereld. De rode draad in zijn oeuvre vormen assemblages van alledaagse dingen. De kunstenaar had deze beelden aangetroffen op een Frans gemeentelijk openluchtdepot. Ze maakten ooit deel uit van een monument voor de advocatuur.

Leo Copers creëert met zijn ontwerp een poëtische ruimte tussen toeschouwer en omgeving.

Hij geeft de koppen een nieuwe rol in zijn kunstwerk, met de volgende titels: Rechtspraak, Welsprekendheid, Rechtvaardigheid en Geschiedenis. De voorkeur is dat het water tot aan de lippen rijkt en hen belet te spreken. Technisch lukt het niet om het water op het juiste peil te krijgen, de hoofden zijn namelijk gemonteerd op vier vlottende elementen. De meeuwen gebruiken ze soms als rustplaats en de aalscholver maakt er een vertoning van om met openstaande vleugels zijn veren te laten drogen.

We volgen het wandelpad langs de vijver en ontmoeten een bronzen mythisch wezen, de 'Zeemeermin' van beeldhouwer Willy Kreitz.

Sprookjesachtig met haar sierlijk gekrulde staart, gracieus poserend langs de oever. Dit mooie beeld stond oorspronkelijk, sedert 1959, op een granieten zuil midden in een rond vijvertje op de open binnenplaats van het Feest- en Kultuurpaleis. Het gebouw werd omgetoverd tot een shoppingcenter en particuliere flats. Het beeld werd in 2006 verplaatst naar de huidige plaats.

Sedert haar verblijf in het stadspark heeft ze blinkende borstjes gekregen, want zij worden door vele handen gestreeld, in het Ostends gezegd: 'ze zien bepoteld'.

Beeldhouwer Willy Kreitz (1903-1982) creëerde gracieuze, eenvoudige naakten met vloeiende omtrekken van de vrouwelijke gestalte. Hij studeerde beeldhouwkunst aan de Koninklijke Academie van Schone Kunsten te Antwerpen en behaalde in 1932 de 'Grote Prijs van Rome'. Als versiering voor de gevel van het Feest- en Kultuurpaleis kapte Willy Kreitz het wapenschild van Oostende alsook de dierenriem voor het uurwerk. Ook ontwierp hij het Zeeliedenmonument in 1953. Hij was tevens een ijshockeyer die met het Belgische team deelnam aan de Olympische Winterspelen in 1928 en 1936.

Ooit stond er op haar plaats een vrouwelijke naaktfiguur. Flora, godin van de bloemen en de lente van beeldhouwer Daniël Devriendt die ook de siervis creëerde. Voor Flora bouwde de stad Oostende de pergola. In 1938 werd zij door vandalen in de vijver gegooid. Daarna kwam er in de plaats een grote zware vaas.

Jacky De Maeyer (Oostende, 1938) debuteerde in 1959 als kunstschilder en materiekunstenaar. Zijn bronzen sculptuur met als titel 'Hoop' (1997) is opgesteld op de parkheuvel rechts van het bloemenuurwerk. Het is 245 cm hoog, paalvormig en de kunstenaar stelt het voor als een open cirkel, waarvan de twee armen in de lucht reiken. Wat betreft stijl, sluit het beeld aan bij zijn bekende totemsculpturen. Een voorbeeld is te vinden in 'Levensboom' (1976, beton en brons) bij de strooiweide op de begraafplaats in de Stuiverstraat. Er is nog meer werk van Jacky De Maeyer te bewonderen in Oostende, vooral het tien meter hoge monumentale beeld, uitgevoerd in cortenstaal met als titel 'Vuurtorens' voor de luchthaven Oostende-Brugge.

Ruimtelijke zelfstandigheid

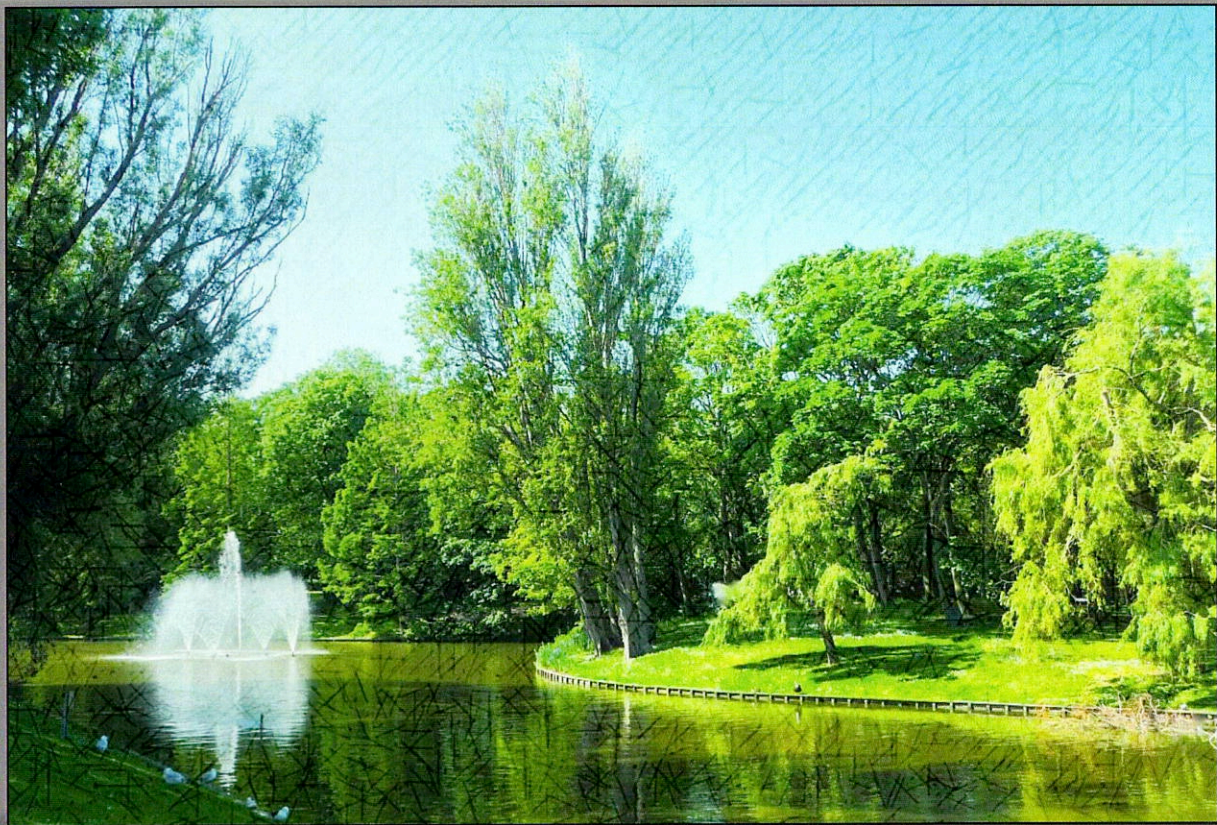
Hulde aan Léon Spilliaert

De Oostendse beeldhouwer Gerard Holmens (1934-1995) studeerde onder meer bij Ossip Zadkine in Parijs. Toch beschouwde hij zichzelf grotendeels als autodidact. In het blauwstenen beeldhouwwerk dat rust op een vier meter hoge zuil, verbeeldt hij 'Ruimtelijke Zelfstandigheid' (1962). Hij stileerde planten en imaginaire wezens, en slaagt erin om die vormen om te zetten in een abstracte zelfstandige taal.

Verder in het park prijkt er nog van hem een andere sculptuur, opgesteld op de groenzone tussen de Leopold II-laan en de Hendrik Serruyslaan. In 1964 kapte hij in opdracht van de Vlaamse Toeristenbond, een huldemonument in Euvillesteen (kalksteen) die op een arduinen voetstuk rust, ter ere van de Oostendse kunstschilder Léon Spilliaert (1881-1946). In deze vier meter hoge elegante sculptuur wilde Gerard Holmens de karakteristieken uit het werk van Léon Spilliaert verbeelden: eenzaamheid, sierlijkheid, koelheid en een vreemde poëtische diepte. Beide beeldhouwwerken kregen door de tijd heen een laag korstmos!

In 2022 bestaat het park 152 jaar. Het heeft ondertussen veel beleefd en ook overleefd: menige storm, twee wereldoorlogen, een overstroming en de dreigende olmenziekte.

Maar... het park heeft ook veel kijgenot en rust bezorgd aan zovele generaties wandelaars.

Ik hoef geen tuin, ik deel een park

Notenapparaat

Wikipedia: Leopoldpark Oostende, Louis Fuch, Georges Grard, Willy Kreitz, Justin Malfeyt, Emile Bulcke

Google: Leopoldpark inventaris onroerend goed, Bernard Dewulf Dikke Mathille, Leeuwin stadspark Oostende, Zeemeermin Willy Kreitz, Standbeeld eert Jack WO I

Omer Vilain, Langs de Oostendse kateien

Norbert Hostyn, Beeldend Oostende

Robert L. Delvoy, Ensor

Gerard Daniëls, Geschiedenis van het Leopoldpark

Dirk Beirens, Rariteitenkabinet van Eric

Hugo Brutin, Jacky De Maeyer

Het Nieuwsblad, Hond Jack verrast Oostende

Marc Loy, Den hof een heus kunspark

Infoborden Leopoldpark

Foto's: Luc Chatlen 'Foto Luc' collectie De Plate, Liliane Vandenbroucke en Valère Prinzie

Dank aan Nadia Stubbe, Femke Simonis en Roland Desnerck.

Boekhandel 'New Corman'

Uit sympathie

Witte nonnenstraat 38
8400 Oostende

059 / 70 27 24

welcome@cormanoostende.be

Brasserie Tea-Room

CHEERS

Adolf Buytstraat 53 - 8400 Oostende

059 51 32 32

Lekkere snacks - bieren - wijnen - koffie

*Vriendelijke bediening in
een gezellige interieur of op terras*

Elke dag geopend

CAFE Leopold

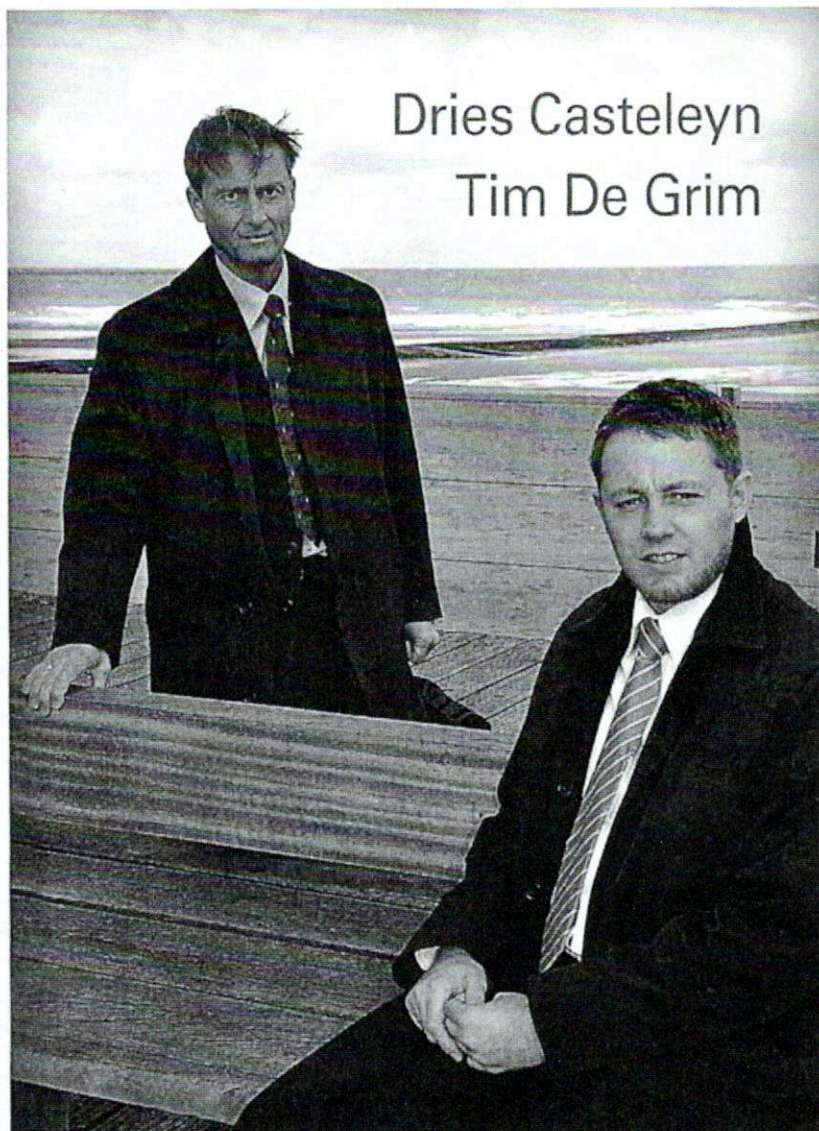
NIEUW - NOUVEAU - NEW

CAFÉ
OP DE ZEEDIJK

BAR
SUR LE FRONT DE MER

BAR
ON THE SEAFRONT

ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506

Dries Casteleyn
Tim De Grim

WINKEL

Torhoutsesteenweg 160 - 8400 OOSTENDE

FUNERARIUM

Torhoutsesteenweg 173 - 8400 OOSTENDE

T 059 44 80 84

www.uitvaart-oostende.be